Europeiska unionens råd

Bryssel den 19 november 2026
(OR. en)

15010/26

EDUC 424
SOC 689
GENDER 159
JEUN 236
DIGIT 278
EMPL 403

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Rådets slutsatser om utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik (STEM-ämnen)

För delegationerna bifogas ovannämnda slutsatser, som godkändes av rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) vid mötet den 19 november 2026.

BILAGA

Rådets slutsatser om utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik (STEM-ämnen)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

ERINRAR OM de texter som antagits inom unionen om utbildning, STEM-ämnen och vetenskap i politiska frågor,

PÅPEKAR att det i dessa slutsatser med *STEM-utbildning* avses lärandemöjligheter och lärandeerfarenheter inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik på alla nivåer och inom alla typer av utbildning, inbegripet tvärvetenskapliga strategier,

FRAMHÅLLER att

1. det europeiska utbildningsområdet syftar till att stödja utvecklingen av mer motståndskraftiga och inkluderande nationella och regionala utbildningssystem som gör det möjligt för studerande att utveckla de kunskaper, färdigheter och kompetenser som krävs för att delta i samhället; dess fullständiga uppnående fortsätter att vara den övergripande ambitionen för det europeiska utbildningssamarbetet,

2. man i rådets resolution om en andra cykel inom den strategiska ramen för det europeiska utbildningssamarbetet inför ett europeiskt utbildningsområde (2026–2030) anger vägen framåt för detta samarbete under de kommande fem åren, där ”läs- och skrivkunnighet, matematik och naturvetenskap för alla” identifieras som den första strategiska prioriteringen och mål på EU-nivå fastställs som en grund för att stärka STEM-utbildningen,

3. det i den europeiska pelaren för sociala rättigheter konstateras att ”var och en har rätt till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande för att bibehålla och tillägna sig färdigheter som tillåter att man deltar fullt ut i samhället och framgångsrikt klarar övergångar i arbetslivet”,

4. det i kommissionens meddelande om kompetensunionen betonas vikten av att utveckla de färdigheter och den kompetens som krävs för att lyckas inom lärande, arbete och privatliv samt för unionens konkurrenskraft, innovation, sociala sammanhållning och långsiktiga välstånd och motståndskraft,

5. den senaste tidens strategiska diskussioner om konkurrenskraft, inbegripet Letta-rapporten[1] och Draghi-rapporten[2], belyser betydelsen av utbildning, kunskap, färdigheter och kompetens för den gröna och den digitala omställningen, forskning och innovation samt långsiktig ekonomisk resiliens,

6. STEM-utbildning, genom att utveckla den kunskap, de färdigheter och den kompetens som behövs inom en rad olika sektorer, inbegripet de som står inför kompetensbrist, har potential att bidra till att uppnå medlemsstaternas gemensamma mål och hantera deras gemensamma utmaningar,

ÄR MEDVETET OM att

7. STEM-ämnena utgör ett viktigt inslag i medborgarnas vardag, och de innovationer och den forskning som växer fram inom STEM-områden fortsätter att forma människors sätt att förhålla sig till omvärlden, ligga till grund för ekonomisk utveckling och ge upphov till kreativa företag och meningsfulla karriärer,

8. högkvalitativ STEM-utbildning bidrar till personlig utveckling, egenmakt, självförverkligande och handlingskraft genom att integrera teori och praktisk tillämpning; STEM-utbildning främjar nyfikenhet, undersökande, problemlösning och kritiskt tänkande och andra övergripande färdigheter, och uppmuntrar till engagemang i samhällelig, teknisk, vetenskaplig och miljömässig utveckling,

---

1 *Much More than a Market* (Letta, 2024, inte översatt till svenska).

2 *The Future of European Competitiveness* (Draghi, 2024, inte översatt till svenska).

9. en strategi för livslångt lärande inom STEM-ämnen på alla nivåer och inom alla typer av utbildning från tidig barndom och framåt är viktig för att stödja ett fortsatt engagemang som gör det möjligt för studerande att anpassa sig till föränderliga utmaningar och nya kompetenskrav,

10. många medlemsstater redan har vidtagit konkreta åtgärder för att stärka STEM-utbildningens ställning nationellt och regionalt,

11. en STEAM-strategi (naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap, konstnärliga ämnen och matematik) kan stödja inkluderande lärande genom att integrera konstnärliga ämnen, stärka engagemanget och öka intresset för STEM-ämnena och samtidigt uppmuntra designtänkande, kommunikation, problemlösning, utforskning och kreativitet,

12. transnationellt samarbete, bland annat genom flaggskeppsinitiativ såsom Europauniversitet, Yrkeskunskapscentrum och Erasmus+ lärarakademier, stöder innovation och utbyte av god praxis, även inom STEM-utbildning och STEM-kompetensutveckling i hela EU,

13. brist på kvalificerade lärare, handledare och utbildare samt otillräcklig tillgång till kontinuerlig fortbildning kan begränsa tillhandahållandet av högkvalitativ STEM-utbildning,

14. internationella belägg, däribland från OECD, visar att det finns potential att förbättra läranderesultaten inom STEM-ämnen i hela unionen,3

15. det krävs insatser för att undanröja regionala och geografiska hinder, inbegripet sådana som påverkar landsbygds- och glesbygdsområden, när det gäller tillgång till högkvalitativ STEM-utbildning,

16. det krävs insatser för att bredda deltagandet och ta itu med avhoppen från STEM-utbildning bland studerande med olika behov och bland underrepresenterade grupper, särskilt flickor, kvinnor och personer i socioekonomiskt utsatta situationer,

---

3 OECD. 2026. Resultat av Pisaundersökningen 2025, OECD. 2025. Resultat av PIAAC 2023.

VÄLKOMNAR kommissionens strategiska plan för utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik som ett bidrag till de pågående diskussionerna på unionsnivå om att stärka STEM-utbildningen,

ÄR ENIGT om att

17. grunden för STEM-lärande läggs redan inom förskola och barnomsorg genom lekfulla, utforskande och åldersanpassade lärandeupplevelser,

18. skolutbildning lägger grunden för kunskaper, färdigheter och kompetenser inom STEM-ämnen genom att erbjuda studerande kontinuerliga lärandemöjligheter inom dessa ämnen,

19. både yrkesutbildning och högre utbildning bidrar till STEM-lärande genom att koppla teoretiska kunskaper till praktisk tillämpning och stödja utvecklingen av kunskaper, färdigheter och kompetenser som är relevanta för en rad olika sektorer, inbegripet de som krävs för den gröna och den digitala omställningen,

20. det krävs flera olika utbildningsvägar inom yrkesutbildningen och den högre utbildningen för att utveckla avancerade kunskaper, färdigheter och kompetenser inom STEM-ämnena, bland annat genom specialiserad utbildning och forskningsbaserad undervisning,

21. vuxenutbildning främjar ett livslångt engagemang inom STEM-ämnena och gör det möjligt för studerande att uppdatera och utveckla sina kunskaper, färdigheter och kompetenser under hela livet, bland annat genom en rad olika strategier för kompetenshöjning och omskolning, såsom mikromeriter, för att möta samhälleliga, tekniska, ekonomiska och miljömässiga förändringar,

22. icke-formellt och informellt lärande kompletterar formell utbildning genom att erbjuda värdefulla, tillgängliga och flexibla möjligheter för studerande i alla åldrar att utveckla färdigheter och kompetenser samt intresse för och självförtroende inom STEM-ämnen,

23. en positiv inställning till STEM-ämnen kan formas redan i tidig ålder och påverka lärandeval, deltagande och framsteg inom STEM-utbildning,

24. tillhandahållande av en tillräcklig nivå av läs- och skrivkunnighet, matematik och naturvetenskap för alla är grunden för allt ytterligare lärande; denna grund gör det möjligt för studerande att utveckla både bredare och mer specialiserade kompetenser, till exempel inom STEM-ämnen,

25. STEM-lärande bygger på befintliga digitala färdigheter och kompetenser och gör det möjligt att utveckla ytterligare digitala färdigheter och kompetenser, inbegripet sådana som krävs för att förstå, använda och på ett kritiskt, etiskt och ansvarsfullt sätt förhålla sig till AI,

26. alla nivåer och typer av utbildning bidrar till att främja kvalitet, rättvisa, inkludering och framgång för alla, bland annat genom att undanröja hindren för deltagande i STEM-utbildning,

27. ingen studerande får hamna på efterkälken och att STEM-lärande bör vara tillgängligt för alla, inbegripet flickor och kvinnor, pojkar och män, personer i socioekonomiskt utsatta situationer, studerande med olika behov samt personer som bor i landsbygds- eller glesbygdsområden,

28. STEM-utbildning kan ge tillgång till meningsfulla karriärmöjligheter och bidra till talangkedjan inom STEM-sektorerna,

KONSTATERAR att

29. kompetensbrist och kompetensglapp inom STEM-relaterade områden rapporteras i hela unionen,

30. framväxten av nya och föränderliga sektorer och yrken, bland annat sådana som är kopplade till den gröna och den digitala omställningen, ökar efterfrågan på STEM-relaterade kunskaper, färdigheter och kompetenser,

31. ett större deltagande i STEM-utbildning i alla skeden av livet bidrar till en mer inkluderande utveckling av kunskaper, färdigheter och kompetenser,

32. faktorer såsom ihållande könsstereotyper, medveten och omedveten bias, lägre synlighet för kvinnliga förebilder inom STEM-områden samt missuppfattningar om karriärvägar inom STEM-ämnen bidrar till könsklyftan när det gäller deltagande och att mer behöver göras för att stödja lika möjligheter för flickor och kvinnor att delta i STEM-lärande på alla nivåer och inom alla typer av utbildning,

33. socioekonomiska nackdelar kan betydligt påverka tillgången till, deltagandet i och resultaten av STEM-utbildning,

34. det för att man ska kunna ta itu med dessa identifierade hinder krävs varaktiga och mångfasetterade åtgärder,

FRAMHÅLLER att

35. tydliga, inkluderande och flexibla lärandevägar som stöder framsteg och kontinuitet inom STEM-lärande gör det möjligt för och uppmuntrar studerande att växla mellan olika nivåer och typer av utbildning,

36. tillgång till livslång vägledning av hög kvalitet hjälper studerande att få bättre insikt i de karriärmöjligheter och den karriärutveckling som erbjuds på STEM-området samt att göra välgrundade utbildningsval; det kan även bidra till att bryta ned könsstereotyper, medveten och omedveten bias samt missuppfattningar, och kan främja ett mer inkluderande deltagande inom STEM-ämnen,

37. innovativa och flexibla utbildningsprogram, inbegripet mikromeriter, kan stödja inkluderande deltagande i STEM-lärande,

38. grundutbildningen och den kontinuerliga fortbildningen av lärare, handledare, utbildare och ledare är avgörande för att stödja högkvalitativ STEM-utbildning, inbegripet tvärvetenskapliga strategier, på alla nivåer och inom alla typer av utbildning,

39. samarbete mellan utbildningsanordnare, arbetsgivare, näringslivet och forskningsorganisationer kan stödja utvecklingen av STEM-talanger och av regionala innovationsekosystem samt öka medvetenheten om STEM-relaterade karriärvägar och karriärmöjligheter,

40. befintliga unionsprogram och unionsinstrument, inbegripet Erasmus+, har potential att stödja studerande, lärare, handledare, utbildare, ledare och institutioner när det gäller att stärka STEM-utbildningen.

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA att

41. främja ett ökat engagemang i STEM-lärande på alla nivåer och inom alla typer av utbildning, bland annat genom att väcka intresse och uppmuntra positiva attityder och motivation hos alla studerande redan från tidig ålder, tillsammans med riktade insatser för att öka medvetenheten och utbyta information samt tvärvetenskapliga strategier, så att alla studerande kan få tillgång till STEM-utbildning och få möjlighet att utvecklas inom den,

42. överväga att utveckla eller ytterligare stärka en nationell eller regional strategisk plan eller strategi för STEM-utbildning,

43. tillhandahålla tillgängliga och inkluderande STEM-relaterade utbildningsmöjligheter av hög kvalitet på alla nivåer och inom alla typer av utbildning för att säkerställa att alla studerande är förberedda för framgång i en föränderlig värld,

44. stärka insatserna för att öka flickors och kvinnors deltagande i STEM-utbildning genom att stödja lika möjligheter för alla från tidig ålder, ta itu med frågor såsom könsstereotyper och öka medvetenheten om kvinnliga förebilder inom STEM-områden,

45. undanröja hinder för deltagande i STEM-utbildning, särskilt för personer i socioekonomiskt utsatta situationer, studerande med olika behov och personer som bor i landsbygds- eller glesbygdsområden,

46. förbättra tillgången till högkvalitativ information och livslång vägledning om karriärer och yrken på STEM-området samt till utbildningsmöjligheter och utbildningsvägar,

47. vidta åtgärder för att ta itu med bristen på kvalificerade lärare, handledare och utbildare inom STEM-ämnena, bland annat genom att utveckla strategier för att locka till sig, behålla och stödja dem,

48. främja STEM-ämnen i grundutbildningen och den kontinuerliga fortbildningen av lärare, handledare, utbildare och ledare, inbegripet främjande av evidensbaserade, tvärvetenskapliga och inkluderande pedagogiska strategier samt tillgång till lämpliga resurser och lämpligt stöd för undervisning och lärande,

UPPMANAR EUROPEISKA KOMMISSIONEN att inom sitt befogenhetsområde och i enlighet med subsidiaritetsprincipen

49. samarbeta med medlemsstaterna för att utforma och vidareutveckla de föreslagna initiativ och åtgärder som beskrivs i den strategiska planen för utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik,

50. vidareutveckla evidensbasen för STEM-ämnen på alla nivåer och inom alla typer av utbildning, med utgångspunkt i befintliga data och utan att det läggs på ytterligare administrativa bördor, och underlätta utbytet av god praxis och ömsesidigt lärande mellan medlemsstaterna, inbegripet i arbetsgrupperna, som en del av den strategiska ramen för det europeiska utbildningsområdet,

51. stärka insatserna på unionsnivå för att främja och öka inkluderande och rättvist lärande inom STEM-utbildning, inbegripet för kvinnor och flickor, studerande med olika behov, personer i socioekonomiskt utsatta situationer eller personer som bor i landsbygds- eller glesbygdsområden,

52. stödja medlemsstaterna genom forskning, utbyte av god praxis och politiskt utbyte när det gäller rekrytering, bibehållande och yrkesmässig utveckling av lärare, handledare, utbildare och ledare, inbegripet de som undervisar i STEM-ämnen,

53. främja samarbete på unionsnivå mellan utbildningsanordnare, forskningsorganisationer, myndigheter och näringslivet för att stärka kopplingarna mellan STEM-utbildning och framväxande och föränderliga sektorer,

54. fortsätta arbetet med att utveckla en STEM-kompetensram som ett frivilligt stöd till medlemsstaterna i deras utveckling av lärandeprogram inom STEM-utbildning,

55. stärka kompetensinventeringen inom STEM på unionsnivå, bland annat genom det europeiska observatoriet för kompetensinventering, till stöd för att bättre kunna förutse framtida kompetensbehov inom STEM-ämnena,

56. stärka unionens samarbete och forskning om STEM-utbildning på internationell nivå, bland annat med OECD, Unesco och Europarådet.